

HELING

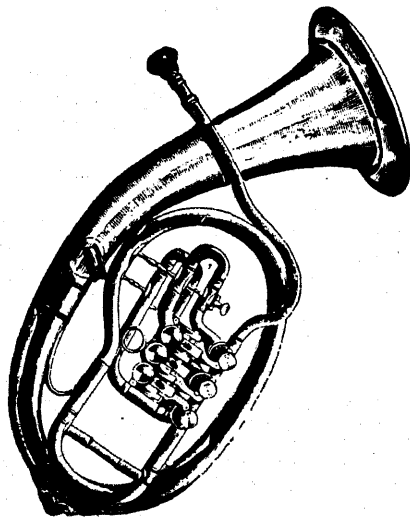
II.

Raymond Kull, tuntum Eesti orkestrijuh.

1 9 2 9

Kahtlemata on üleilmakuulsad
Bohland Fuchs'i
Puhkpillid

täiesti hinnaväärilised puhkpillid, mis pea igas parimas orkest-
ris tarvitusel, ning meie parimate muusikute ja solistide poolt
soovitavad.

Sellepärast

seltsid ja organisatsioonid

tarvitage ainult Bohland & Fuchs'i vabriku puhkpille.

Esindaja

O.-Ü. ESTO-MUUSIKA

Viru t. 2

Tallinnas

Viru t. 2

HELING

Muusika ◁ Tants ◁ Teater ◁ Raadio

Nr. 2

Veebruar 1929

1. aastakäik.

Aegkiri Helling ilmub 1 kord kuus. Toimetus ja tallitus: Tallinn, Pikk t. 41, tel. 31-22. E. Heisler'i trükkkojas. Kuulutuste hinnad: $\frac{1}{2}$ külg — 20 kr.; $\frac{1}{4}$ külge 10 kr.; $\frac{1}{4}$ külge 5 kr. Teksti ees ehk sisus kahekordsed hinnad. Vastutav toimetaja ja väljaandja E. Heisler

Tallinn, veebruaril.

Helide ülekandmine elektrilaenetele tuhandete kilomeetrite kaugusele on avanud muusika armastajale võimaluse oma mugavas kodus soovi järele kuulata kas sümfoonia kontserti Londoni Philharmonia orkestrilt, ooperit Pariisi Grand I Operast või nõiduvaid valsi viise Viinist, Itaalia belcantot Roomast ehk koguni hispaanlase kirglikke kastanjeti helisid Barcelonast. Ühe õhtuga võib terve Euroopa muusikalisi ettekandeid kuulata istudes mugavas tugitoolis ja keerates ainult raadioaparaadi nuppusid. Euroopas on praegu üle saja raadiojaama, kes üleannavad iga päev kindla programmi järele muusikalisi ja sõnalisi ettekandeid kõigile, kõigile ning kuulajal pole muud vaeva, kui püüa aga ainult need helilaened kinni ja transformeeri nad algupärasesse kujusse. Teoreetiliselt on see väga lihtne, kuid igapäevases elus on nii mõnigi muusikaarmastaja aparadi, millega helilaineid püütakse, südameäiega kolikambrisse heitnud, sest nõiduslikkude helide asemel on ta kuulda saanud ainult kiunuvat ja kraaksuvat kassikontserti. Halb raadioaparaat — on kõige halvem reklaam raadiole.

Meil Eestis, kus mõne aasta eest veel oma raadiotööstus puudus, veeti sisse raadioaparaatide nime all sarnast rämpsü, millele mujal enam tur-

gu ei leidunud. Nii mõnigi ostis siis kalli aparadi, kuid loodetava muusikalise naudingu asemel saadi kuulda ainult vingumist ja hulumist ning selle sekka helisid, mida kuidagi muusikaks nimetada ei võinud. Hoolimata sellest, et raadiomäärustiku järele reaktsiooniga aparadid olid keelatud, demonstreeriti sarnaseid siiski avalikult ja müüdi ka neid avalikult õnnetuseks ostjale. Viimastel aastatel on seisukord veidi paremaks muutunud, kuid siiski on veel raadio ärid täis väljamaalt sisseveetud rämpsü. Et raadio aparadi muretsemine odav lõbu pole, siis peab väga ettevaatlik olema enne, kui raha väljaanda. Tuleb eelistada tingimata kodumaal valmistatud aparate, sest firma kindlustab siis ka nende headuse. Nii on Eesti raadiotööstusse juba toonud suure pöörde „Esto-Muusika“, kes oma valmistatud neutrodüünidega seni väljaspool võistlust on. Nende aparatide vooruseks on see, et nad on reaktsioonita ja ei sega teisi ning väga stabiilsed ja ideaalselt selektiivsed. Sarnaste tehniliselt täiuslikkude aparatide turule laskmisega on meil ka usaldus raadio vastu tõusnud ja ta arenemine kindlustatud. Sellest võib rõõmu tunda iga muusika- ja raadioharrastaja.

EPW 1125B
EESTI
AKADEEMILINE
RAAAMATUKOGU
Balt.

98-203

Grammofoni vabriku Carl Lindströmi A.-S. 25. juubel.

A.-S. Carl Lindström on meil vähem tuntud, kuid sellevastu tunneb küll igaüks „Odeoni“ nime. Nimetatud aktsia selts valmistabki neid tuntud „Odeon“ grammofone ja „Odeon“ grammofoniplaate ning nõelu. Tuhanded grammofonid ja sajadtuhanded grammofoniplaadid on „Odeoni“ nime ka meie Eesti muusika- ja tantsuharrastajate ringkondades üldiselt tuttavaks teinud. 30. jaanuaril s.a. pühitses mainitud aktsia selts oma 25 a. juubeli.

Carl Lindström alustas oma tegevust 1904 a. väiksel, kuid samal aastal õnnestus konstrueerida grammofoni ja selle membraani, mis grammofoni tööstusse täieliku pöörde tõi. Lindströmi leiutusele rajasid ka kõik teised hiljem oma grammofonide ehitamised.

Juba 1904. a. valmistas vabrik 5000 fonografi ja 10.000 grammofoni. Phonografi ehitamine lõpetati pea ja mindi üle ainult grammofonide ja plaatide valmistamisele. 1907 lasti välja juba 150.000, 1908 — 200.000, 1909 — 270.000 ja 1910. a. juba üle 500.000 aparaadi ja 2.000.000 plaadi. 1914 a. tõi praegugi aktsia seltsi eesotsas seisev peadirektor Dr. ing. Max Straus Inglismaalt ühelt ainsamalt firmalt tellimise 35.000 aparaadi, peale, kaasa. Sarnase hiigla tempoga on vabrik kasvanud tänapäevani. Ei ole maailmajagu, kus ei tunta Carl Lindströmi A.-s. ja sellega ühes „Odeoni“. Sel selsil on praegu mitukümmend oma vabrikut kõikidas ilmajagudes. Üksinda ametnikkude arv Berliinis tõuseb 500 peale ja aparaate valmistatakse nüüd miljoneid, kuna grammofoniplaate sadasid miljonid.

Huvituseta pole märkida, et just Inglismaa ta suurim tarvitaja on olnud mitte ainult varematal aegadel vaid ka praegu, olgugi, et seal omad suured tööstused on.

Carl Lindström'i a.-s. edu on tingitud tema kauba väärtusest. Tema valmistab aparaate kõikidele rahvakihtidele odavamast kuni kallimani, ning grammofoniplaate mitte ainult kohapealseist kunstnikest, vaid kogu maailma nimekadest, rahvuslikest kunstnikest. Ka meil Eestis on kõige suurem ja parem valik Eesti kunstnikkude ettekannetest „Odeon“ plaatidel saadaval. „Odeon“ grammofoniplaatidel mängivad ja laulavad alati parimad orkestrid ja kunstnikud. Oma saaduste hinda ei pea ta aga selle tõttu kõrgemal, vaid samasugustena, kui harilikult ja sellega saavutab suure läbimüügi, mis omakorda vabriku suurete edule kaasa on aidanud. Paljud grammofonivabrikud on sunnitud olnud niihästi Saksa- kui Inglismaal oma tegevuse lõpetama kuna Lindström sellevastu aina kasvab, omandades ise nõrgemaid, kiratsevaid võistlejate vabrikuist.

Carl Lindströmi A.-s., saavutused oma 25 tegevusaastas on meile parimaks tõenduseks „Odeon“ grammofonide ja „Odeon“ grammofoniplaatide kõrgest kvaliteest.

Muretsedes neid aparaate, plaate ja nõelu, võivad ka meie Eesti tarvitajad kindlad olla teadmises, et neid kogu maailm innukalt tarvitab ja et neid tarvitades teame, et need mingisuguse juhusliku vabriku katsesaavutus pole, vaid 25 a. teadusliku töö ja uurimiste tagajärg.

Berlin, 10. veebr. 1929.

H. N.

Ajad muutuvad.

1928. a. öeldi: Minul on raadiovastuvõtja, mille hääli on sarnal grammofonilgi.

1929. a. öeldakse: Mul on suurepäraline grammofon. Ta hääli on sama hääli kui raadioaparaatgi.

Looke minu viulist.

Dajos Béla.

Viulivirtuos Dajos Béla, artikli autor

Soovin meelsasti vestelda tollest ilusamaist jõuluringist, mis mulle kunagi osaks saanud minu elus. Aga et see ilusaim jõuluringitus on ühenduses minu viuliga, siis loodan, et lugejat huvitab sellest kuulda.

Algusest saadik oli minu suurim igatsus omada endale ühe meisterviuli. Aga minule, noorele algajale kunstnikule, olid nende kõrged hinnad kättesaamatud. Ma algasin oma karjääri viulikunstnikuna väga noo-

rez eas ja tegin juba siis ringreise kogu Euroopas. Nii juhtus siis, et ma jõulupühade aegu jälle Venemaale sattusin ja nimelt oli mind ühe Peterburi aristokraadi poolt jõuluõhtuks tema mõisa kutsutud. Alati, kui ma oma pikkade reiside kestel kusagile raudteest kaugel oleva maanurka tulin, oli minu esimene käik külas kaubitseva vanaasjadekaupleja juure, et sealt leida juhuslikult mõnda unustusse jäänud kallihinnalist antiikeset. Sellel viisil õnnestus mulle sageli osta nii ütelda jootraha eest, mitmekesiseid vanu maale, vaase ja kastikesi.

Jõululaupäeva hommikul, peale kohvi joomist, töttasin kohe lähema küla vanaasjadekaupleja juure, kes mulle heatahtlikult ette tõi kogu oma väärtusetuist õlimaalest ja vaskese-meist koosneva tagavara. Kahjuks nägin ma aga, et tema „krimpel-kram-pali“ kogust mulle midagi ei leidu, mis minu korjandust rikastada võiks. Seal ütles vanamees, tal olevat veel ülaval pööninguruumis tore teemasin, mille päritolu kaheksateistkümmendast aastasajast.

Ma järgisin tolle poolpimedale, mitte enam täiesti vihmakindlale pööningule, millist vististi enamalt oli kasutatud heina- või loomatoidu hoiuruumiks, sest koristamata, mahajäätud jäänused lasid seda oletada. Ühes nurgas seisis üks tiheda ämblikvõrguga kaetud pühakuju, ja selle ette oli asetatud mainitud teemasin, mis aga minus mingit erilist huvi ei äratanud. Aga masina kohal katuse all sarika küljes rippus üks vana tumepruun ilma keelteta viiul. Ma pean tunnustama, et ma juba sel korral endas mingisugust sisemist tõuget tundsin, sest ilma kõhklemata otsustasin viiuli osta, maksku see, mis tahes.

Halvakspidava naeratusega võttis vanamees viiuli maha ja tähendas, et

ta oli ostnud selle möödunud aastal kellegilt haigelt ringirändavalt muusikandilt kahe rubla eest. Mänguriist olevat aga tema arvates täiesti väärtusetu. Mina nägin aga esimese pilguga; et see väike, ülevalt ja alt kõrgeks kumerdatud viiul pidi olema meistritöö, ja ma ostsin ta; makstes kaupmehele vana viiulikarbi eest kakskümmend rubla. Vanamees vaatas mulle pead raputades järgi, vististe mõeldes, et minu mõistus täiesti korras ei ole. Mina töttasin oma saagiga jalamaid mõisa tagasi ja lukustasin enda oma kambrisse. Seal silmitseisin oma ostu lähemalt ja veendusin, et ma olin omandanud ehtsa Amati. Viimaks ometi oli mulle saatus ehtsa meisterviuli kätte toimetanud. Ja nimelt pidi olema minu viiul üks neist neljakümnekahest viulist, mis Andrea Amati ühes oma venna Nicolaga valmistas omal ajal prantsuse kuninga pojale. Eriti Nicola oli Amati perekonna tähtsaim liige, sest just tema viis Cremona viiulite kõlavõime kõrgeima täiuseni ja oli ka ühtlasi Stradivari ja Andrea Guarneri õpetaja. Seadsin kohe keeled viiulile, häälestasin, ja vaata, sellel oli nii armas ja puhas kõla, millist ma veel enne kunagi polnud kuulnud. Jõuluõhtu meeleolu tõstmiseks mängisin ma vastostetud viiulil lihtsaid jõululaule, ja mõisaomanik ja tema perekond olid selle sügavast, määratu magusast kõlast nii vaimustatud, et minult viiuli kõrge hinna eest ära tahtsid osta. Minul ei olnud aga ta enam ei üllagi maailma varanduse eest müüda.

Selle viiuliga algas aga ka tõus minu elus. Sellest ajast peale olen oma kontsertreisidega läbistanud kogu maailma. Kõikjal, kus minu viiul kõlab, süttuvad inimeste südamed. Ükski teine mänguriist ei suuda inimlikku hinge vallata nii hurmavalt, kui itaalia aastasajandeid vanad meisterviulid.

Orkestri muusika võlu.

Frits Berger.

Kui perekonnad suviõhtutel rändavad aia-restoraanidesse, et aega puhkpilli orkestri helide ja õllekannude juures lõbusamalt mööda saata, võttis isa ka mind käekõrvale ja ma ei olnud vähe uhke, et tohtisin istuda täisealiste keskel ja vaadelda kirevalt kaetud laudade juures istuvaid inimesi ja kapelli. Minu suurimate seikluste hulka kuulus aga rekt muusikameeste juurde kes hirmsasti higistades minu imetuseks suhtusid heatahtlikult. Kui siis kapellmeister tõstis taktipulga, tundsin tõimbust ka oma näppudes ja jatkus veksest jalutuskepest, et teha tema eeskuju järgi. Ma olin asjast vaimustatud ning äritatud, jäin ikka mõne takti maha kuid lõpul valdas mind alati tunne, et olen teinud mingisugust muusikalist tööd. Muusika põlnud mäng vaid element, milles ma end tundsin olevat kodus, ilma et oleksin suutnud tungida tema sügavamatesse saladustesse.

Tänapäeval, kus ma taktikepi asemel hoian peos sulepead ja kus muusika ei tähenda mulle mitte elukutsset vaid elurõõmu tõstmist, vaatan ma veelgi orkestrit endise armastusega, mis mulle näis huvitavana rahvuslase omapära, kliima ja ümbrase tõttu. Tundus väikekodanilisena ja lõbusana kui esimest korda kuuled vanemate, härrade kapelli, kes pulma või sünnipäevadel mängivad kusagil hoovis. Nad on suutnud mõnegi pisara välja meelitada ja on eriti keskja väikelinnades täiesti rahvapärased.

Teiseks kui vastand on meie täna-

päevane jazz-kapell, võrtsitatud kõigis võimalikkude instrumentidega, igale tantsijale ja muusikasõbrale hästi tuntud.

Mind kannab vaimus kaugele eksootilisele maale Tiibeti puhkpillide orkester, pikkade kuldsete torudega, millede suurtsugu väärtuslikud helid on kui pühendus kõrgemaks olevuseks saamise puhul.

Teatud aja oli kuulda Lääne lokaalides ksülofoni orkestreid, milliseid kohati nimetati „Marimba'ks“, keskel seisis hiigla ksülofon, millel mängis pool tosinat sitkeid, pronksivärvilisi mehi ja see oli kristallselge, eriskummaine muusika, mis aga oma monotoonsusega kaotas veidi omast võlust. Samuti võib vaadata plekkide orkestri kui kurioosumi peale.

Ma pööran meelsamini väiksemate kammermuusika orkestrite juurde tagasi, mis, nagu näiteks Edith Lorand ja Dajos Béla, ei tee muusikat ainult lärmi, vaid muusika pärast Sealjuures ei tohi unustada kuulsate orkestrite, mis mängivad samasuguste kuulsate dirigentide juhtimisel, ettekannete mõju, mis pakuvad isesugust naudingut.

Kui ma meelde tuletan eraseltside kapellide koomilist külge, kus lõbusad paksukõhulised korneti puhujad ja trummi lööjad teevad õllepoe igatsetavaks kohaks, siis jääb veel üle meie jõuküllane sõjaväe kapell paljude heade marssidega ja mälestustega.

Kõik see kokkuvõtetult on ühendatud Lindström-kontserni repertuaaris.

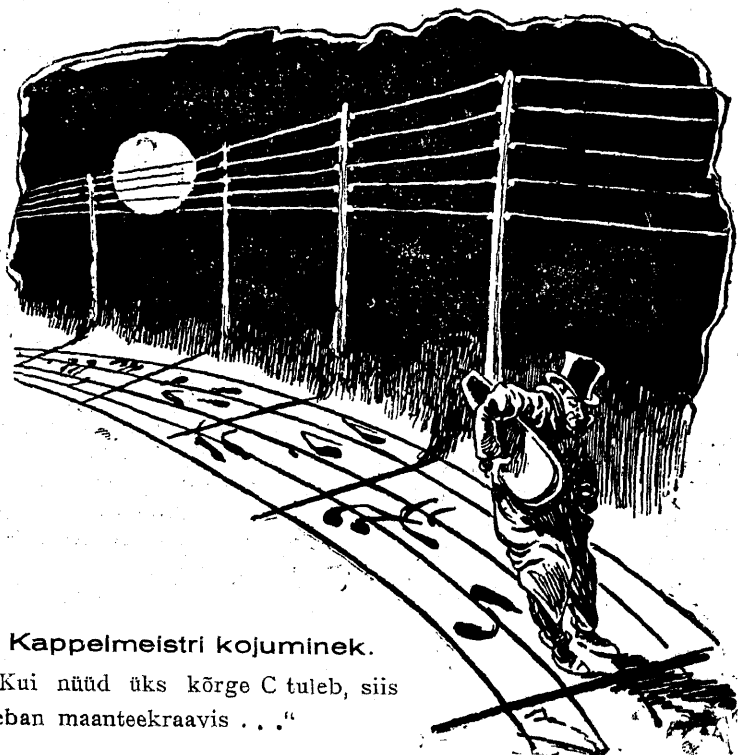
Elektri kõvendusega grammofonid tõrjuvad orkestrid välja.

Igäiks, kes Berlinis teatris käinud, teab et vaheaegadel jalutusruumis või einelauas väikene orkester mängis. Muidugi oli see peajaslikult neis teatrites, kus muusikalisi etendusi anti ja orkester kordas siis enamjagu vaheaegadel ka samu kuulnud osi samast operetist või revüüst, mis sel õhtul etendusel oli. Nüüd on aga orkestrid kadunud ja neid asetavad grammofonid elektrikõvendusega ja peab ütlema - palju edukamalt, sest parematest osadest on ju grammofoni ülesvõtted tehtud solistidega terve orkestri saatel ning neid kantaksegi nüüd nende aparaatidega ette. Ettekanded on nõnda loomutruud, et kuidagi ei või ütelda, et see lavalt ei tule. Nende ridade kirjutajal polnud

võimalik seda näha ja kuulda mitte ainult Berlinis, vaid ka Italias, Milanos, selles maailma kuulsamas muusika linnas. Ka einelaudades ja tantsulokaalides kasutakse neid aparaate suure eduga. Imestama peab, et meil Eestis need aparaadid veel levinenud pole, kuna meil ju kõige rohkem „halvade aegade“ üle kurdetakse. Sellega cleks ilused summad kokkuhoitud ja lokaalides ning kinodes, kus nõrgad orkestrid mängivad võiks ka muusikalise kõrvaga inimene meelsalt aega viita. Seal aga, kus hea muusika alati saadaval, kasutakse siis neid aparaate vahelduseks laulu ja muude palade ettekandmiseks, mida orkester teha ei saa.

Milano, 14 veebruar

P. S.

Kappelmeistri kojuminek.

„Kui nüüd üks kõrge C tuleb, siis leban maanteekraavis . . .“

„Girl“ Saksamaal.

Tantsugirli mõiste oli enne ilma- sõda Saksamaal sama hea kui tund- matu. Kui tuli keegi väljamaalt, siis kõneles ta harilikult lava- ja revüü „girlidest“, kuid keegi ei suutnud omale ettekujutada õiget pilti, mis ta nende all mõtles. Alles siis, kui Wintergarteni lavale ilmusid Tiller-girlid, said inimesed aegapidi tuttavaks selle omapärase kunstiväljenduse tehnikaga.

Girltruppide tugevus ja võlu sei- sab tehnilises koostöös, üksikute numb- rite prezisioonis. Täpsus, millega need kaksteist kuni kaheksateist tüdrukut pilluvad omi jalgu, tuletab meelde Preisi kaardiväe paraadimarssi. Seda võib seletada ainult valju kooliga, kust girlid peavad läbikäima ja pü- siva tööga, mis neid igapäev sunnib harjutama kaks kuni neli tundi.

Juba mõne aasta eest muretses John Tiller, hallipäine, armastusväärne vanahärra, kellel teatavasti oli oma vabrik Londonis, kogu maailmale „Tiller-girls“. Iga aasta läksid tema koolist kuus kuni kaheksa uut truppi igasse ilmakaarde. Tema koolist välja tulnud paremat truppi võis näha Ber- liini Admiraalpaales, kus nad esinesid „Lawrence-Empire-Tiller-Girls“ nime all ja kus nad olid selle revüü-lava igaõhtuseks peatõmbenumbriks. Hiljuti suri Pariisis see hea onu Tiller ja tema puusärgi järel käis tuhandeid musta-, pruuni- ja valgepealisi girls, kes kõik kibedasti taga nutsid oma austatud õpetajat, kellel, vaatamata oma val- juse ja nõudlikkuse peale, leidus igale girlile lohutav sõna.

Oma isa tööd jätkab noor Tiller,

kuid temale on siginenud kardetav võistleja vana Ziegfeld'i näol, kelle domitsiil asub New-Yorgis ja kes pea- asjalikult oma kuulsat revüülava, Ziegfeld-Follies, täidab ilma ilusai- mate tüdrukutega. Paljud neist gir- lidest on teinud head karjääri. Emb- kumb, kas nad abiellusid inglise lori- didega või ameerika rahaaristokraati- dega, nagu näiteks Ziegfeld'i girl Dolores, kes tänapäev on Tudor Wil- kinsoni naine, või Ziegfeld'i girl Ruth, kes abiellus Rockefelleri vennapojaga, ehk nad leiavad tee linale ja saavad kuulsateks filmitähtedeks, nagu Claire Bow, Mae Murray, õekesed Talmadge ja paljud teised. Florence Ziegfeld koostab iga aasta ühe uue trupi ja igaüks neist tüdrukutest, kes on tul- nud kokku kõigist rahvakihtidest — seal on tööliste ja pastõrite tütreid, kuid ka tüdrukuid rikastest perekon- dadest, keda seiklushimu on tõmba- nud revüülavale, — unistab suurest hüppest ameerika rahaaristokraatide ringkonda või filmikuulsusest, nagu see on Claire Bov'l ja Pola Negri'l.

Tänapäeval hüütakse girltruppe kõigi revüü ja operet lavade raudta- laks. Nad on nõndanimetatud „koori“ tagaplaanile surunud ja nende esine- mine leiab järjest elavamat poolehoidu.

Lõbus on vaadelda girls proovide ajal. Kogu pealelõunal harjutavad nad kusagil baletsaalis Odeoni gram- mofoni helide saatel. Igaüks neist võib nimetada end vähemalt kofe- rgrammofoni omanikuks, mis neid saa- dab väljasõitudel suurde, avarasse maailma. . . .

H. T.

Berliin, veebruar 1920.

Moenarrused.

Nobe ja edev madaam. Mood otsib alaliselt uusi sensatsioonid; tahab ju iga Eeva tütar suurilma daamide eeskujul igal hooajal riietada moodsalt ja sellega silma paista. Sageli satuvad nad selles aga valeteele.

Meie ei taha siin sugugi mainida kogu moevedruste küllust, mis algab négligéga ja lõpeb õhtukleidiga, vaid puudutada ainult neid moodsaid nar-rusi, mis kuuluvad muusika valda. Väiksed kuljused ja kellukesed sukapaela küljes, sissekraveeritud nootidega käevõrud, tillukesed õnneinglid kõrvarõngasteks ja mitmekesised muusikainstrumente kujutavad ripatsid kaolahtel. Märksalt pöörasem on juba nootidega ülekülvatud shall või kübar, millel garnituuriks uusima lööklaulu algus.

Ühe tuntud New-Yorgi saksofoni-mängija on õmmelnud oma särgile tolle foxtroti esimesed noodiread, mil-

lega ta väljavalitu kuulsaks sai. Igal järgneval premjeeril kannab ta seda särki, mis teatud määral õnneinglina või talismanina mõjutama peab.

Nüüdisaja peaaegu põlvovabamood, mis igal liigutusel meeliärritavamaid asju paljastada suudab, annab moenarrustele pealt- ja altpoolt põlve suurima mänguvabaduse. Siidist aluskue pitsivahtu ärapeidetud rahatakkuke, märkmeteraamat sukapaela küljes ja igasngused muusikalised õnneinglid sukapaelteripatsiteks on ajuti-sed tujud ja narrused, mis tuletavad meele moemänguasju endisest rokoko ajast.

Kunstniku nimi.

Direktor: „Nii siis, kui tahate selles teatris debüteerida, peate omale tingimata ühe kunstniku nime võtma. On täitsa võimata Duschenes'i nimega ülesse astuda.“

Näitleja: „Aga härra direktor, Duschenes on juba minu kunstniku nimi!“

Õnnetoov grammofon.

A. T. Jutustus

(Järg)

„Seda küll!“ vastas Helmi vallatult naerdes. „Vaadake, asi on nimelt selles. Möödunud nädalal, minu sünnipäeval, kinkis tädi mulle Odeon vabriku kohvergrammofoni, praegusaja parima muusikariista ja terve seeria Eesti kunstnikkest Odeon ja His Master's Voice'i plaatidele lauldud ja mängitud laule ja mängupalasid. Valisin täna nende seast oma armsama laulu ja hakkasin laulu kuulates rõdul lilli ja taimmeid kastma. Siis nägin Teid kõnniteel. Teie toredad, käharad juuksed olid nii veetlevad, et ma ei pääsnud kiusatusest ja instinktiivselt sunnitud olin Teid pisut niisutama. Aga on see siis nii suur roim, mis karistust väärrib?“

„Ja muidugi — kurgikuninga poja vastu otse andestamatul Ja nüüd peate selle eest kannatama, armuline preili, siin ei ole midagi parata. Teie peate oma nime muutma. Teie ei tohi enam jääda Helmi Lillemäeks, vaid teie tulevane nimi olgu Helmi Naeris ja peate kogu oma eluaja kasvatama vaid kurke. Sellega saate ka kurgikuninga prouaks ja peate kord minuga ühes valitsema minu kuningriiki. Olete nõus?“

Kahvatus ja puna asusid vaheldudes Helmi näole, käed värisesid, huuled liikusid aga sõnu ei tulnud suust.

„No, vastake ometi, kas olete nõus?“

„Aga — härra Naeris — mina —“

„Lollus — kas olete nõus? Annan teile viis minutit aega.“

„O Jumal, o Jumal — kui seda minu ema —“

„Kus on teie ema?“

„Minu vanemad on surnud, olen vaenelaps,“ vastas Helmi. „peate ema surma võtma mind isa õde, kes end elatab oma ristiemalt päritud väikesest varandusest, oma juurde. Aga et ma talle koormaks ei taha olla, siis püüan ise teenida oma ülalpidamise õmblustööga.“

„Nii siis, teie tädi, kes teile sünnipäevaks kinkis grammofoni ja kes nii lahke oli ja mu sisse lasi, täidab nüüd teie vanemate aset?“

„Ja,“ vastas Helmi peaaegu sosistades.

„Hea küll,“ pajatas Ants ruttu ja otsustavalt, „siis ajame asja kohe joonde. Palun —“ ta sirutas käsivarre Helmi poole, „haarake kinni ja läheme tädi juure!“

„Aga härra —“

Helmi ei saanud enam kõnelda... Antsu tugevad käed haarasid ta ümbert kinni ja kuum suudlus sundis teda vaikima. Nüüd võttis Ants oma väikse kurjatogija nagu nuku sülle ja ruttas temaga kõõki tädi juure, kes sellest nähtest hirmsasti ehmtus ja kohvikannu keeva kohviga pillas põrandale.

„Tädi Lillemägi“, ütles Ants kummardades, „lubage, et ma teile tutvustan kahte õnnelikku: Ants Naeris, kurgikuninga poeg ja tema aujärjepärija, ja siin — minu mõrvoja tulevane kurgikuninga proua: Helmi Naeris, sündinud Lillemägi.“ — — —

Ants oli kihlatud peig.

„See läks aga ruttu!“ muheles Ants endamisi. Isegi ameeriklased võiksid kadedad olla minule.“

Ja, asi oli noorte vahel korras, ainult kurgikuninga nõusolek puudus veel, ja seni kui tema seda kojalugu pole kiitnud heaks, ei ole võimalik ennustada midagi kindlat. Vana Naerisega ei olnud niisuguses asjus sugugi mõnus hapuid kurke sütta, seda teadis Ants väga hästi, sest vanamees oli talle juba tulevase eluseltsilise välja valinud. See oli kellegi jõuka ärimehetütar, kellest aga Ants midagi teada ei tahtnud. Ta nimi oli Aureelia — Kõhn; inetu ja väga halva iseloomuga naisolevus. Peale selle püüdis ta olla, koolimatu väiksest kooliharidusest

väga peen, teadis peale enda igast naisest, kõnelda ainult halba, ei võtnud osa tihedast seltsitegevusest ja ei olnud lugenud peale turu romaanide midagi mõistlikku. Ta oli just sellaste naiste sordist, keda Ants sugugi ei võinud sallida. Tollest rumalast Aureeliast tahtis ta nüüd kriipsu läbi tõmmata ja nii ruttu kui vähegi võimalik. Et vana Naeris äriasjus mõneks päevaks kodust välja oli sõitnud, siis oli Ants sunnitud alul sellest tähtsast ettevõttest loobuma. Et aga oma väikest Helmit mitte igavust tunda lasta, siis käis Ants teda linnas külastamas peaaegu iga päev.

Nädal hiljem, kui Ants ühel õhtul linnast koju tuli, kuulis sulaselt kes talle õuel vastu tuli, et isa juba koju oli ilmunud.

Kui Ants tuppa astus, oli kurgikuningas laua juures parajasti rahalugemisega ametis ja näis, nagu tema näoilmele otsustada võis, väga heas tujuis olevat.

„No poiss, mis sa igapäev linnas longid ja kõik koduse töö Elli korraldada jääd?“ olid esimesed tervitussõnad millega vanamees poja vastu võttis. „Kas käisid jälle oma vallatud näkineidu külastamas? Ilus tüdruk? Mis? . . . Hm!“

Ants taipas, et vanamehel juba hais ninas oli, aga ta jäi täiesti rahulikuks ja oli rõõmus pealegi, et isa selles asjus, mis Antsu südamele kipitas, ise sõna võttis.

„No on ta ka ilus tüdruk?“ küsis isa uuesti, kui Ants talle vastuse võlgu jäi.

„Kes teab —“ kolmas Ants.

„Kes teab — hm — tunnend seda salmi- kut?“ Nende sõnadega võttis vanamees taskust ühe paberilehe, millel pealkiri: „Minu armsaimale ja ilusamaile näkineiuale“, ja hoidis seda Antsu nina ees. „Tolle paberilipaka on Elli täna leidnud sinu süngist.“

„Ah nii?“ lausus Ants. „Otse kummaline, mis mu armas õeke kõik minu järele leiab.“

„RED-HOT“ — nii on noorte asjaarmastajate orkestri nimi, mis elukutselistest orkestritest oma headuse poolest põrnugi maha ei jää. See orkester on varustatud ainult „Esto-Muusika’st“ omandatud pillidega.

„Muidugi väike armujant, mille juba unustanud oled?“

„Hoopis ümberpööratud, armas isa, meie oleme kihlatud.“

Vanamees kargas nagu maost nõelatud püsti.

„Miis?! Poiss, kas oled kaotanud mõistuse? On ta rikas? Üldse, kes ta on? Sa tead ju, Aureelia on sinu mõrsja, kelle kosima pead.“

„Palun, jäta mind selle mürgiseenega, nagu Aureelja, on juba puutumata. Ja — oleks ta nagu Helmi!“ Ja nüüd jutustas ta ta oma romaani lõpuni. Sellane ameerikalik seiklus oli vanale kurgikuningale tõesti liig. Ta lükkas ärrituses paberirahakuhja kütunarnukiga laualt põrandale, lasi Elli toobi haput kalja tuua, tühjendas selle ühe sõõmuga ja pajatas: „Poiss, sa oled liig kergemeelne! Vaene õmblejanna, kellele peale nõelte ja mõne niidivärtna midagi hingetaga ei ole, ei või kunagi minu poja naiseks saada. Võimatu, täiesti võimatu!“

„Vaesus ei ole häbiks. Sinul ei olnud nooremehepõives, kui koha võtsid, ka midagi.“

„Aga nüüd — olen ma rahamees ja ei vaja kellegi võõra abi!“

„Väga hea, armas isa seda enam on minu mõrsjal lootust oma tulevaselt äialt kaasavara saada.“

„Ta ei saa minult punast krossigi, mitte punast krossigi! Temal peaks ka raha olema, vähemalt tuhat kroonigi.“

Ants naeris.

„Tuhat krooni? Omakski ta sellase summa, siis annaksid järele?“

„Võimalik. Siis ei oleks takkeraja. Aga nüüd —? Temal ei ole midagi ja sinul ei ole midagi.“

„Isa, — kõik tunnevad sind kui aumeest, kes peab oma sõna. Töota mulle vandega, et ma Helmit siis kosida tohin, kui ta tuhat krooni kaasa toob.“

Vanamees naeris irooniliselt.

„Lollus, Ants —“

„Vannu! Kõigi kurkide nimel, mis sa tänavu sügisel turule viid!“

„No, hea küll, kui see sulle nalja sünnitab — ma vannun!“

„Tänan isa. Loodan et, kõik läheb hästi. Nüüd ole nii lahke ja korja põrandalt oma rahad üles, mis sa suures ägeduses põrandale paiskasid. Läheb neist mõni tuhandeline kaduma siis hakkad ehk kahtlustama mind, et mina süüdi olen selles ja varguse- teel oma mõrsjale kaasavara tahan koguma hakata.“

Nende sõnadega lahkus Ants kambrist,

(Järgneb)

Mul meeles valsi veetlev heli.*)

(Я помню вальса звукъ прелестный)

Mul meeles valsi veetlev heli,
Mis kuulsin ükskord kevadööl,
Ehk lauaja tundmatu küll oli,
Ta meeles mölgub siiski veel.
See oli vals, nii õrn ja hurmav,
Üks armas, ilus laul!

Nüüd möödud kevade ja suvi,
Ja lilled nurmel närtsinud,
Ka kadunud, kes armas oli,
Ja valsi helid vaibunud . . .
Kus on see vals, mis õrn ja hurmav —
Kus on see ilus laul? . . .

Aleksander Trilljäv'e tõlge.

* J. Riki muusika.

Kümme käsku muusikaaparaadi omanikule.

I.

Ära unusta iialgi, et muusikaaparaat on sinu parim sõber, ta mängib vaid sinule ja asetab sulle venna, tädid, onu, sõbranna ja — kui oled abielus, isegi sinu naise. Peale selle on tal veel tulu selles, et kõneleb vaid siis, kui sa tahad.

II.

Kui aparaadi üles väntad, pea meeles, et ka süütu vedru lakkab töötamast ja sulle meelehärma võib sünnitada, kui keerad üle.

III.

Enne kui paned aparaadi tegevusse, mõtle hästi järgi, millisele eeskavale on hääleitatud sinu meeleolu ja ära sea kunagi teist plaati üles, kui see, mis sulle tõesti meeldib.

IV.

Arvesta ka ülejäänute perekonnaliikmete närvidega ja vaheta aegajalt repertuari — sest tea, kõik on maailmas relatiivne.

V.

Võta alati uus nõel ja ära pillu tarvitataid vaibale, sest naistele — eriti oma naisele — ei meeldi sellane teguviis sugugi.

VI.

Muusika aparaadil on ka hing, ta on harjunud vaid sinu käega. Ära lase kunagi võõrastel tema kallal vända ja remonteerida, see võiks olla kahjulik tema tervisele.

VII.

Ära lase suvel öösiti suvila rõdul oma aparaadi liiga kaua mängida, sest võimalik, et sinu naaber tahab ka oma aparaadi või valjuhääldajad demonstreerida.

VIII.

Membraani seadmine plaadil sarneb kappelmeistri taktikepi tõstele või algatusele. Ümbruses peab valitsema pühalik vaikus, millest ei ühegi küsimusega, olgu see nii tähtis kui tahes, segada ei tohi.

IX.

On üks plaat mängitud, võta ta rahulikult maha; kaks pealistikku plaati põhjustavad sageli disharmoonia.

X.

Muusikaaparaat on peen instrument, mille pead ostma vaid asjatundjalt.

Et ei oleks sissekukkumist, siis jälgige selles numbris ilmuvaid kuulutusi.

Kõige teravmeisem naljataja muusikute seas möödunud aastasajandi lõpul oli kahtlemata Viinis kuulus ja tema pilkamise pärast nii kardetav õuekappelmeister Hellmesberger.

*

Kellegi komponisti kohta, kellest kõneldi, et tema helitööd mitte tema enda vaimu sünnitused ei ole, ütles ta: „Kui see mees oma töötuppa läheb, ütleb tema naine las-

tele: „Lapsed, olge jumalakartlikud ja paluge! Teie isa läheb vargile!“

*

Aastast aastasse istus Viini ooperis keegi vana alaline teatriküllastaja oma looshis, ei puudunud ühestki etendusest, magas aga alati. Kui Hellmesbergilt tema üle järgi päriti, vastas ta ainult: „Ahl — Too mees on õieti juba ammugi surnud, keegi ei julge seda temale ainult ütelda!“

Kuidas tantsida. Bernhard Leer-René.

Eeloleva pressii kui ka maskipalli puhul peaksime lugupeetud pallikütlaliste tähelepanu juhtima järgmistele asjaoludele:

Pallile mineja peab olema hästi ettevalmistatud mitte ainult riietuse vaid ka liikumise suhtes. Kui on palli korraldajad muretsenud hea orkestri eest, siis tuleb ka igal ühel, kes palli kaasa teeb, hoolit seda selle eest, et valitud helidel vastavalt tantsitaks. Vanasõna ütleb: „Riietuse järele võetakse sind vastu ja oskuse järele otsustatakse isikut lahkumisel.

Nii siis peetagu silmis mõlemat — hästi riietuda, hästi tantsida — ja pall on õnnestunud.

Käesoleval aastal peame unustama „Charlestoni“ viirastusi, kuna seltskondline tants seniste stiilidega võrreldes on muutunud rahulikuks ja eeskujulikuks.

Väheseid „pas'id“, mida tänapäev tantsu tarvitakse, tuleb täita piinliku rahulikusega, s.t. jala liigutusi võib tunda ainult puusani, nõnda et pealmine keha täiesti rahulikuks jääb. Et kehaseisu kindlustada, tuleb tantsida põlvist, milleks on vaja igal hommikul vähemalt 5 minutit põlvede liigutusi teha, et need vabaneksid harilikust puiseist olekust.

Igal inimesel on sündimisest saadik omagune rütmitunne, mida ka liikumiskarakteriks nimetada võib; see liikumiskarakter areneb ja muutub koos isiku harjumustega, — ta on järsk, kui isik ise järsk on, ta on elav ja temperamentne, kui isikus eneses need omadused peituvad, ta on ka rahulik ja tagasihoidlik — viimane on domineeriv tänapäev seltskondlises tantsus. Et selle liikumise stiili valitseda, tuleb üldist palli pilti enesele ette kujutada ja püüda tabada uut „tooni“ tantsus.

Elegantsete liigutuste harjutamine nõuab püsivat tööd ja head juhatust. Töö tasub end rikkalikult, sest tantsija vabaneb ebaestetiilistest liigutustest ja tal ei tarvitse karta, et võib end naeruvääristada seltskonnas.

Arge unustage üldreegleid: Hoidke endid jalavarvastel tantsimast, kuna seltskondline tants nõuab rahulikku ja normaalset kõndimisrütmi, kuid mitte baletti ega üleliigset graatsiat. Kõik liikmed olgu tantsu ajal vabad (normaalsed) ilma et ühtki muskelt sealjuures pingutataks.

Et õiget pilti saada seltskondlisest tantsust, oleks soovitav korraldada tantsuturniire, sest turniir kui niisugune on mitmekülgsest kasulik: esiteks — ta annab võimalust näidata end ja omi võimisi, ja teiseks — naudivad seda pealtvaatajad, kes juures areneb ka nende maitse ja tantsulaad.

Jälgides 14 aastat seltskondlist tantsu, tohin loota, et lugejad minu arvamisi ja näiteid häatahtlikult ära kasutavad.

N a i j a

Tuttav rahvalaulude komponist Koschat eelistas oma lihtsais rahvaviilsides ikka eduari. Kui ükskord temast Hellmesbergi juuresolekul kõneldi, tähendas viimane: „Ta on nimelt oma klaveri mustad klahvid ära müttnud ja saab nüüd valgetega sama hästi hakkama“.

Ristsõnade mõistatuse nr. 1. lahendus:

Vasakult paremale:

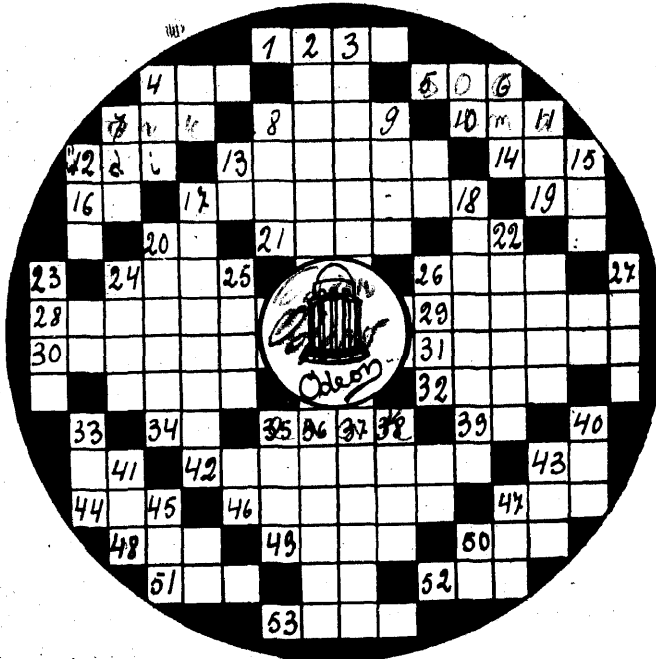
1. Urn; 3. Valaja; 7. Ali; 8. Aam; 9. Itaalia; 10. Naine; 11. Oa; 13. Esto Muusika; 14. Mk.; 15. Ob; 16. Eitav adverb; 18. Oaa; 19. Edu; 20. Laip; 23. Hüüdsõna; 24. Ko.; 25. Asut.; 27. Otto; 28. La; 29. Re; 32. Mehe õde.

Ülalt alla:

1. Unine; 2. Ratas; 3. Välem; 4. Lia; 5. Jamaika; 6. Aas; 11. Osa; 12. Aamen; 15. Odenn; 17. Kuld; 18. Osi; 21. Au; 22. Po; 24. Kool; 26. Tõre; 30. Ait; 31. Kude.

Ristsõnade mõistatus nr. 2.

Ülalt alla:

2. Suvel vilu ja talvel soe; 3. Naise nimi; 4. Vajab puhkuseks inime ja loom; 6. Spordiriist; 7. Tuntumaid tarvitajate osatühisusi Tallinnas; 8. Elab vees; 9. Keeduriist; 11. Osatasapinnast; 12. Nehe nimi; 15. Ümarik ese; 17. Pole lohakas; 18. Tegusõna umbes visklema; 20. Vald Koerukihelkonnas; 22. Jaam kitsrööpalisel; 23. Taim (tarvitav arstirohuna); 24. Jalakate; 25. Seesama, mis lootsik; 26. Närija loom; 27. Ei ole sööt ega külitud põld; 38. Teritatud maasse lõõdav puu; 30. Lütüriis-eepiline luulend; 37. Lõunamaa puuvili; 38. Saadetakse postil lahtiselt ja kinniselt; 40. Aritmeetikalik suurus; 41. On alaliselt muutlik; 43. Terav rauast; ese; 45. Sõiduriista osa; 47. perekonna pea;

Vasemalt paremale:

1. Võimaldab valgust ja õhku; 4. Veendumus millegisae; 5. Pehme maa; 7. Ema poolt sugulane; 10. Lapse kõige lähem;

12. Asub kontides; 13. Kiirtekujuline; 14. Objekt; 16. Artikkel prantsuse keeles; 17. Tarvillikuim palveraamat; 19. Üks vabariikest (lühendus); 21. Tasandik, vaba väli (ladinakeeles); 24. Puhkpill; 26. Väike sadamalinna Schotimaal; 28. Tähtsaim muuseum Prantsusmaal; 29. Kaval loom; 30. Suurim veekogu; 31. Halvemaid inimese omadusi; 32. Õe vastand (Võrumurrakus); 34. Kaksik-häälik; 35. Üksiklane; 39. Egiptlaste töö ja õiguse jumalanna; 42. Ajaraamat; 44. Suunäärmeist eralduv vedelik; 46. Kubermang Venemaal; 47. Vabadussõjas langenud kanglane; 48. Asesõna; 49. Sulgloom; 50. Jagu tervikust; 51. Kallim leivast; 52. On viljakas ja viljatu; 53. Visla jõe haru.

Seadnud RALF WIKSTEN.

Lahendused märtsi numbris. Lahendused tulevad saata „Helingu“ toimetusele; Tallinn, Pikk tän. 41.

Anektoot kuulsa helilooja Felix Mendelsohn-Bartholdy isast ja vanaisast.

Helilooja Felix Mandelsohn-Bart-holdy isa Aabram Mendelsohn, kuigi oli juudiusuline, ei hoolinud palju juudiusu seaduseist ja kommetest, sõi, jõi ja lõbutses nagu iga mõistlik kristlane, aga varjas seda siiski oma isa eest, kes oli ka õige vabameelsete vaadetega. Kaua ei saanud tema isa, Mooses Mendelsohn, poja seiklusist midagi teada.

Viimaks peab keegi majasõber enda kohuseks teatada sellest isale.

„Ma pean sulle teatama, armas

sõber, sinu poeg Aabram on meschugge*)!“

„Mis ta on?“

„Meschugge! Vähemalt kümme korda olen teda näinud söömas sea-liha ja suudlemas naiskelnereid!“

„Mis sa tahad minu pojast?“ paja-tas Mooses Mendelsohn vihaselt. Kui mu poeg oleks suudlenud sigu ja söönud naiskelnereid, siis võiksid teda nimetada meschuggeks, nüüd on ta aga veel jumalale tänu, täiesti normaalne.

ODEON.

Alfred Sällik, tenor

- A 207800 ab Armas Augustin (Leo Fall'i operet. klaveri saatel)
Kui veri kuum (Romans trio saatel)
- A 207801 b Toselli serenaad (trio saatel)
Üheks vaid ööks (Geiger)
- A 207802 ab Tänamata süda (Carilli, trio saatel)
Stügismanööver (Kalman, klaveri saatel)
- A 34026|027 Kui mu vana isake
Ema süda
- A 30428|029 Ma sinna lendan unenäol
Üksinda
- A 34030|031 Ära ilmal valu kaeva
Sealt ju mu kullake
- A 34032|033 Mäletad öösel see oli
Õhtu päike
- A 34033|34 Mäletad öösel see oli
Pääsulind (duett Alfred ja Grete Sällik)

Tenno Vironi, tenor

- A 34018|019 Ma elan
Vaiksel ööl
- A 34020|021 Sa siia jää
1) Üles, üles, hellad vennad
2) Viina laul

Aleksander Arder, bariton

- A 34047|048 Tasa, tasa tuulekene
Jõua ju kaugelta

Richard Tauber, tenor

- O - 4922 O. wie schön (a. d. Singspiel „Friederike“ — Fr. Lehar)
Liebe, go'dener Traum (a. d. Singspiel „Friederike“ Lehar)

Richard Tauber ja Carlotta Vanconti-Tauber

- O - 8307 ab Hab nur dich allein („Zarewitsch“ — Fr. Lehar)
Warum hat jeder Frühling, ach, nur einen Mai („Zarewitsch“ — Lehar)
- O - 8306 ab Willst du?
Wolgalied

Grosses Symphonie-Orchester der komischen Oper, Paris

- O - 6635 Totentanz (Saint-Saens) I j.
" " " II j.

* Lollakas.

Grosses Symphonie Orchester

- O - 6530 Overture zur Oper „Raymond“ I jagu (Thomas)
Overture zur Oper „Raymond“ II jagu (Thomas)

Tantsud

- O - 2340 Benjamin, ich hab nichts an-zuziehn — Foxtrot
Trude, Trudelchen—Foxtrot
und Charleston., Ges.

- O - 2587 Ich bin die Marie v. d. Hal-ler-Revue (Ges.) (a. d. Haller-Revue „Schön und Schick) Schön und Schick (One-Step a. d. Haller Revue „Schön und Schick)
O - 2359 Der Onkel und die Tante die spielen ein Andante (Ges Foxtrot)
Boxermaxe — One-Step Ges.
O - 2259 Tristeza — Tango argentino (Du hast mich einmal glück-lich gemacht)
Abschied (Farewell) — Blues

HIS MASTER'S VOICE

Alfred Sälik, tenor

- EO 17 All haus sinuga (K. Türnpu)
Leinaja süda (G. Avesson)
EO 18 Minu laul oh lenda (R. Hahn)
Sa minu elukuningaks pead saa-ma (R. Stolz)
EO 9 Oh tule tagasi
Kirgline palve
EO 10 Oh laevnik sõida
Miks põlgad mind
EO 37 Ei lausu minu suu (J. Bleichmann)
Kui armastaks (L. Denza)

Konstantin Savi, tenor

- EO 19 Igatsus (K. Türnpu)
Meedi, mu armas Meedi (R. Stolz)
EO 20 Üfrike (K. Türnpu)
Tee mind õnnelikuks (oper., Zare-witsch“ — Fr. Lehar

Hugo Laur, Estonia draamast

- EO 26 Härjapüüdmine („Vanad ja Noo-red“ — A. Tammsaare) I jagu
Härjapüüdmine („Vanad ja noo-red“ — A. Tammsaare) II jagu

Marion Talley, sopran

- DB 936 Caro nome che il mio cor („Rigo-letto“ — Verdi)
Una voce poco fa („11 Barbiere di Siviglia“ Rossini)
DB 1023 My own love (Swiss Echo Song Eckert)
Lo, here the gentle lark (Bishop)
DA 783 Comin thro the rye (Old Scotch air)
Home, sweet home (H. R. Bishop

The Royal Opera Orch. Co-vent Garden

- C 1294 Unfinished Symphony in B minor (Schubert)
1-st Movement - Allegro moderato (First Record)
2-st Movement - Allegro moderato (Second Record)
C 1295 Unfinished Symphony in B minor (Schubert)
1-st Movement - Allegro moderato (Third Record)
2-nd Movement - Andante con moto (First Record)
C 1296 Unfinished Symphony in B minor (Schubert)
2-nd Movement - Andante con moto (Second Record)
2-nd Movement - Andante con moto (Third Record)

Budapest String Quartet

- D 1441 Quartet in D Major - Nocturne (Borodin) First Record
Quartet in D Major - Nocturne (Borodin) Second Record

Tantsud. Dance Orch.

- B 5551 Kiddie Kapers — Foxtrot
Ray Doll

Not Shilkret Orch.

- B 5553 Oh you have no idea — Foxtrot
Dusky stevedore

Hartvig Kristoffersen Orch.

- X 2845 Together — Vals
Souvenirs — Foxtrot

Pickard's Chinese Synco-paters

- B 5528 The ray doll — Foxtrot
Stay out of the south — Foxtrot

American Tango Orchester

- B 5439 Una lagrima — Tango
Flor del plata

K.-M. „RADION“ Harju tän. 34, kõnetr. 12-10.

K.-M. „RADION“ Harju tän. 34, kõnetr. 12-10.

Meie ärist ostate siiski kõige paremini **kuulsamald**
„His Master's Voice“, „Columbia“, „Electro Gre-
mola“, „Edison Bell“, „Polydor“ ja Saksa „Odeon“

kohver-
ja kast-

Grammofone ja grammofoniplaate:

„Columbia“—uuemad tantsud, kasakate koorid jne.
„His Master's Voice“, „Polydor“, „Homocord“,
„Odeon“ jne. — viimased uudised.

RAADIOAPARAATE, valjuhääldajaid ja kõiksugu
raadiotarbeid müüb kõige soodsamalt

K.-M. „RADION“ Harju tän. 34, tel. 12-10.

K.-M. „RADION“ Harju tän. 34, kõnetr. 12-10.

Külastades II. Eesti raadionäitust ärge unustage, et
suurim ja asjalikum valik

nüüdisaja moodsa-
maid raadiolampe

VALVO

samuti nagu igasuguseid

Raadioosi iseehitajatele

on kahtlemata meil.

Meilt saate samu osi, millest ehitame oma **aparaadid**, mis tea-
dupärast ainukesed **raadio-aparaadid** Eestis, olles kroonitud
kodu- ja väljamaal I. üksikauhindadega.

Tutvunege meie hinnakirjadega!

Tallinn,
Viru t. 2

O.-Ü. ESTO-MUUSIKA

Tallinn,
Viru t. 2

52.25
88-206

Ülimat
naudin-
gut ja
meeleolu
pakub

ODEON

Gram-
mofon

ODEON grammofoniplaatidega, kuna see mark gram-
mofone ja plaate oma kvaliteedi ja suure valiku poo-
lest populaarsemaid maailmas.

Esindaja **O.-ü. Esto-Muusika**

Tallinnas, Viru t. 2

Telefon 10-24